

Núm. registre	MNAT 5135
Nom de l'objecte	placa, inscripció
Títol	Fragment d'una inscripció opistògrafa, dedicada a Pompeu
Datació	71 / 49 aC
Mides	Dimensions: 37,5 x 26,3 x 7,8 cm
Lloc procedència	Tarragona - Zona Fòrum de la Colònia
Descripció	<p>Placa amb inscripció dedicada al patró de la colònia Tàrraco</p> <p>Fragment d'una inscripció opistògrafa, dedicada a Pompeu l'any 71 aC i a P. Muci Escèvola l'any 49 aC.</p> <p>[CN • PO]MPEI[O • CN • F] P • MVCIO • [(?) • F] [M]AGN • IM[P • ITER] SCAEVOL[AE]</p> <p>Lectura: [Cn(aeo) Po]mpei[o Cn(aei) f(ilio) M]agn(o), im[p(eratori) iter(um)]. / P(ublio) Múcio [(?) f(ilio)] Scaevol[ae].</p> <p>Traducció: A Gneu Pompeu el Gran, fill de Gneu, "emperador" per segona vegada. / A Publi Muci Escèvola, fill de (?).</p> <p>La placa es va fer servir per primer cop per a commemorar el segon triomf de Pompeu, l'any 71 aC, al final de la guerra contra el rebel Sertori. Més endavant, l'any 49 aC, la làpida es va girar i s'hi va gravar una nova inscripció, dedicada ara a Escèvola, lloctinent del gran rival de Pompeu, Juli Cèsar, que havia derrotat als pompeians en la batalla d'Ilerda (Lleida). Aquest reaprofitament és una prova evident de l'adaptació dels ciutadans de Tàrraco a la nova situació política creada al final d'aquella guerra civil. Cal suposar que aquesta placa havia estat encastada al peu de les estàtues (no conservades) erigides successivament als dos personatges esmentats en el recinte del Fòrum de la Colònia. El tipus de pedra emprada, una calcària procedent d'una pedrera relativament pròxima a la ciutat, es va utilitzar àmpliament a Tàrraco com a suport epigràfic (per a làpides de poc gruix) abans de la importació massiva de marbre.</p>
Bibliografia	<p>Tarragona, Boletín Arqueológico, èp. IV, fascs. 41-48 (1953-1954), pp. 3-9 + 2 làms.; X. Aquilué, X. Dupré, J. Massó & J. Ruiz de Arbulo, Tàrraco, Museu d'Arqueologia de Catalunya (Tarragona, 1999), pp. 21 i 69.; Joan Serra i Vilaró, Excavaciones en Tarragona: Memoria, Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades. Madrid, 1932, 109-110; Geza Alföldy, Die römischen Inschriften von Tarraco, Walter de Gruyter, Berlín, 1975, 1-2, cat. 1 i 2; Catàleg de l'exposició "Tarraco, porta de Roma". Tarragona, 2001., 73, cat. 30, 73; Catàleg de l'exposició "Scripta manent. La memòria escrita dels romans". 2002., 278, cat. 118, 278; Catàleg de l'exposició "Tarraco. Capitale de l'Hispania Citerior". Toulouse, 2006., 86, cat. 3.1, 86; Géza Alföldy, "Las inscripciones de Tàrraco en el "Corpus Inscriptionum Latinorum": Historia, Problemas y perspectivas de una edición epigráfica. Butlletí Arqueològic. Època V, any 2006, núm. 28. Pàg. 75-95. Tarragona, 2007., 81, 77; Catàleg de l'exposició "Roma Amor". Tarragona, 2008., 42, 43; A. ÀLVAREZ, V. GARCÍA-ENTERO, A. GUTIÉRREZ i I. RODÀ, El marmor de Tarraco. Explotació, utilització i comercialització de la pedra de Santa Tecla en època romana, Hic et Nunc, 6. Tarragona, 2009., 83, 84; GUTIÉRREZ GARCIA-MORENO, Anna. Roman Quarries in the Northeast of Hispania (Modern Catalonia). Institut Català d'Arqueologia Clàssica. Documenta, 10. Tarragona, 2009, 225, 225; Catàleg de l'exposició "Tàrraco pedra a pedra". Tarragona, 2009., 64, cat. 1.2., 64; Corpus Inscriptionum Latinorum. Inscriptiones Hispaniae Latinae. Pars XIV, Conventus Tarraconensis. Fasc. 2, Colonia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco (CIL II,2,14,2) / editio Géza Alföldy ; curantibus Géza Alföldy ... [et al.] ; consilio et auctoritate Academiae Scientiarum Berolinensis et Brandenburgensis editae. De Gruyter. Berolini (Berlín), 2011., 301 i 305, cat. 14, 988 i 14, 991, 305; TARRACO/MNAT, Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Moll del Port. Tinglado 4), 2018, 23, 23</p>